

Mayors for
Economic Growth

**ПЛАН
МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

**СЛОБОЖАНСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Україна

Листопад - 2020

Передмова

Шановні мешканці громади та партнери!

Наша рідна Україна впевнено і твердо обрала шлях європейського розвитку, розпочала систему реформ різних сфер життя, серед яких і децентралізація влади.

Децентралізація – це динамічний процес, який дає змогу більш повно реалізувати потенціал громади відповідно до нових викликів сучасності. Одним із таких викликів і стало добровільне створення Слобожанської селищної територіальної громади. Жителі громади прагнуть, перш за все, відчутти зміни на краще у своєму повсякденному житті.

Ми всі зацікавлені у створенні європейської громади – громади достатку та можливостей, саме тому ми приєдналися до Ініціативи Європейського Союзу «Мери за економічне зростання», гарантуючи виконання завдань щодо зміцнення партнерських відносин з приватним сектором,

громадянським суспільством.

План місцевого економічного розвитку, що пропонується до вашої уваги, націлений на реальне дієве партнерство з приватним сектором, громадськими організаціями, активістами та пропонує низку заходів, що мають надати поштовх економічному розвитку нашої громади та закріпити досягнуті здобутки.

За останні п'ять років зроблено чимало у напрямку розбудови економіки громади та супутніх сфер, але дуже багато викликів та проблем все ще потребують свого вирішення. Наша мета залишається незмінною – зміцнення конкурентних позицій громади та активізації її економічного зростання, створення робочих місць, залучення інвестицій та підвищення добробуту її мешканців на основі стратегічного партнерства влади, бізнесу та організацій громадянського суспільства.

Я щиро вдячний колективу селищної ради, депутатському корпусу і всім небайдужим людям, які долучилися до процесу створення плану місцевого економічного розвитку. Запрошую до співпраці енергійних та креативних студентів з інноваційними ідеями, досвідчених професіоналів своєї справи, людей з поважним життєвим досвідом, який допоможе у подальшому уникнути багатьох помилок. Лише разом ми зможемо створити комфортне середовище, сприятливе для економічного зростання та соціального добробуту.

На заміну життєстверджуючому виразу «Ювілейне! Селище моєї мрії! Селище мого життя!», приходиться цілком виправданий девіз чисельної, самодостатньої, сучасної та в усіх відношеннях розвиненої Слобожанської громади: «З новими можливостями – до нового життя!».

*З повагою,
Селищний голова*

Камінський Іван Миколайович

«План розроблено за підтримки Ініціативи Європейської комісії «Мери за економічне зростання» та розглянуто експертами Світового Банку, які вважають, що план відповідає принципам вищезазначеної Ініціативи ЄК.

Зміст документу є власністю та відповідальністю Слобожанської селищної територіальної громади».

Щоб отримати друковану копію цього Плану, зверніться до:

Ім'я: Микитьон Людмила Олександрівна

Посада: начальник відділу з питань економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Слобожанської селищної ради, Дніпропетровської області

Адреса: 52005 смт Слобожанське, вул. Василя Сухомлинського, 56-Б

Телефон: (056) 719-91-47

Електронна пошта: invest@slobozhanska-gromada.gov.ua

Веб-сайт: <http://www.slobozhanska-gromada.gov.ua/>

Зміст

Передмова	2
1 Резюме.....	4
2 Перелік таблиць та схем.....	4
3 Перелік скорочень	4
4 Вступ до плану.....	5
5 Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку	6
6 Місцевий економічний аналіз	6
6.1 Аналіз місцевої економічної структури.....	6
6.2 Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні	8
6.3 Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу	8
6.4 Доступ до фінансування	10
6.5 Земельні ресурси та інфраструктура	10
6.6 Правова та інституціональна база	12
6.7 Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність	12
6.8 Зовнішнє позиціонування та маркетинг	13
6.9 Аналіз впливу карантину COVID-19 на місцеву економіку	14
7 SWOT аналіз.....	15
8 Бачення та цілі	16
9 План дій	16
10 Схеми фінансування.....	20
11 Показники і механізми моніторингу.....	22
Додатки.....	26

1 Резюме

Слобожанська територіальна громада утворена рішенням Дніпропетровської обласної ради від 14.08.2015 № 671-33/VI. До складу СТГ входять два населених пункти: селище Слобожанське та село Степове у яких мешкає 15,3 тис. осіб. Площа громади дорівнює 166,4 кв. км. (16639,2 га). Адміністративний центром громади є селище Слобожанське.

У серпні 2020 року Слобожанська громада приєдналася до **Ініціативи ЄС «Мери за економічне зростання»**. Метою цього кроку є бажання вдосконалити систему планування місцевого економічного розвитку громади, створити дієве партнерство із приватним сектором та громадянським суспільством, запропонувати ряд проектів розвитку та реалізувати їх.

Економіка громади характеризується наявністю визначальних підприємств промисловості, торгівлі та сільського господарства, які забезпечують стабільне наповнення місцевого бюджету. Є можливості до подальшого економічного зростання шляхом розширення наявного бізнесу, розвитку рекреаційно-туристичної сфери, стимулювання дрібного підприємництва.

Проведений аналіз місцевої економічної структури та SWOT-аналіз свідчать, що ключовими **перевагами** громади є вдале місце розташування, природно-рекреаційний потенціал, наявність земельних ресурсів. При цьому **слабкими сторонами** залишаються недостатня диверсифікація економіки, неповне використання трудового потенціалу, низька підприємницька активність громадян. **Загрозами** є політична нестабільність, відсутності державної підтримки, зростанні цін на енергоносії, продовженні воєнного конфлікту на сході країни. **Можливостями** для розвитку є інтеграція України в ЄС, покращення бізнес-клімату, підвищення попиту на сільськогосподарську продукцію та продовольчі товари тощо.

Спільне бачення громади:

Слобожанська територіальна громада – територія з конкурентоспроможною економікою зростання та активною реалізацією бізнес ідей; зразковий приклад ефективного використання природних ресурсів для розвитку промисловості, сільського господарства, рекреації та туризму з екологічно чистою місцевістю, ідеальною для комфортного та безпечного проживання; представлена ініціативними, підприємливими та соціально активними людьми та відкритою сучасною місцевою владою.

Для досягнення бачення запропоновано наступні **цілі МЕР**:

1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу, підготовка та розвиток трудових ресурсів;
2. Посилення конкурентоспроможності продукції, виробленої в громаді;
3. Стимулювання туризму. Розвиток державно-приватного партнерства у сфері туризму.

Основними заходами (діями) Плану є формування механізму діалогу між владою та бізнесом; розвиток трудових ресурсів; створення оптово-роздрібного ринку сільськогосподарської продукції; створення туристичних зон громади.

Видатки на реалізацію Плану будуть співфінансуватися бюджетом громади, а також коштом бізнесу та партнерами Слобожанської територіальної громади, у тому числі донорськими організаціями. Впровадження Плану та моніторинг його виконання буде здійснюватися у постійній тісній взаємодії з представниками місцевого бізнесу та організацій громадянського суспільства.

2 Перелік таблиць та схем

Таблиця 1. План дій

Таблиця 2. Схема фінансування

Таблиця 3. Показники і механізми моніторингу

3 Перелік скорочень

АПК – агропромисловий комплекс

ГУ ДПС - Головне управління Державної податкової служби

ГУ ПФУ - Головне управління Пенсійного фонду України

ДРІДУ НАДУ – Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

ЄС — Європейський Союз

ЗМІ – засоби масової інформації

Ініціатива – Ініціатива Європейського Союзу «Мери за економічне зростання»

КЗ – Комунальний заклад
КР МЕР – координаційна рада місцевого економічного розвитку
МЕР – місцевий економічний розвиток
МСБ – малий та середній бізнес
НБУ – Національний банк України
СТГ – Слобожанська територіальна громада
СГ – суб'єкт господарювання
СЗТ – сільський зелений туризм
ССР – Слобожанська селищна рада
ФОП – Фізична особа-підприємець
ЦНАП – Центр надання адміністративних послуг

4 Вступ до плану

У серпні 2020 року Слобожанська територіальна громада приєдналася до Ініціативи та прийняла на себе зобов'язання здійснити ряд заходів, спрямованих на створення робочих місць, розвиток людського потенціалу, підтримку малого та середнього бізнесу, налагодження партнерських відносин з приватним сектором і громадянським суспільством.

Селище Слобожанське розташоване в центральній частині Дніпропетровської області між автомобільними дорогами М04 (Е50) і Т0410 та безпосередньо межує на півночі з обласним центром – містом Дніпро. Село Степове знаходиться на відстані 18 км від центру громади – селища Слобожанське та 20 км від обласного центру. Відстань до столиці держави м. Київ – 470 км, до міжнародного аеропорту «Дніпропетровськ» – 20 км.

Площа громади складає 166,4 кв. км. (16 639,2 га), чисельність населення станом на 01.01.2020 – 15,3 тис. осіб (46% чоловіків та 54% жінок). Частка працездатного населення складає 58%. Зростання населення забезпечується міграційним притоком, який у 2019 році склав 389 осіб, в той час як за даними природного відтворення є негативна тенденція (зменшення на 56 осіб). По доходах на одного мешканця та капіталовкладенням в розвиток території Слобожанська ТГ займає перші місця серед ТГ країни. Доходи бюджету територіальної громади у 2016 році порівняно з 2015 роком збільшилися у 4,5 рази, у 2017 році проти 2016 року – на 36%, у 2018 році проти 2017 року – на 4,3 %, у 2019 році проти 2018 року – 10,2 %, що підтверджується інформацією з офіційних джерел

За оцінкою окремих показників фінансової (бюджетної) діяльності територіальних громад за підсумком 2019 року серед 128 ТГ України з чисельністю населення від 10 до 15 тисяч осіб Слобожанська ТГ посіла III місце. За рейтингом Фонду «Регіональний центр економічних досліджень і підтримки бізнесу» серед 1321 громад з населенням до 100 тисяч мешканців за підсумками 2019 року Слобожанська ТГ ввійшла до переліку сотні кращих громад за інвестиційною привабливістю, посівши 51 місце серед громад України та I місце – по області.

План МЕР передбачає конкретні заходи, спрямовані на об'єднання зусиль бізнес-спільноти, влади та громадянського суспільства з метою покращення якості життя в громаді, зростання та ефективного використання економічного потенціалу. Першочерговими завданнями у рамках реалізації Плану є розвиток та масштабування приватного сектора місцевої економіки, стимулювання ділової активності місцевих мешканців та створення робочих місць, створення можливостей для підвищення рівня добробуту жителів, забезпечення умов для їх комфортного проживання, праці, виховання дітей та відпочинку, можливостей легкого ведення бізнесу, безпечного й вигідного вкладання інвестицій.

План МЕР був розроблений у партнерстві з представниками приватного сектора та громадянського суспільства, які увійшли до складу робочої групи, та визначає спільну діяльність місцевої влади, суб'єктів господарювання та місцевих інституцій з підтримки бізнесу на найближчі два роки. Робочою групою було відібрано найбільш привабливі для реалізації проекти з значними показниками сталості.

План МЕР є частиною Стратегічного плану розвитку Слобожанської селищної об'єднаної територіальної громади на період до 2027 року та узгоджений з Програмою розвитку малого і середнього підприємництва, регуляторними актами, затвердженими Слобожанською селищною радою.

Місцева влада активно братиме участь у виконанні заходів Плану МЕР, частково фінансуючи проекти та заходи за рахунок коштів бюджету громади та залучаючи кошти обласного бюджету, місцевого бізнесу, інституцій з підтримки бізнесу та донорських організацій.

5 Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку

Підготовка плану МЕР відбувалася у відповідності до методології, запропонованої Ініціативою ЄС за принципом публічно-приватного діалогу громадської участі, партнерства ради ТГ з представниками бізнесу, експертами та громадськими активістами. Ініціатором створення партнерства в такому форматі виступив селищний голова видавши відповідне розпорядження (Додаток 1,2). До підписання даного розпорядження, була проведена відповідна інформаційна компанія з оголошеннями в ЗМІ, соціальних мережах та на офіційному сайті громади щодо відкритого пошуку суб'єктів господарювання, які мають бажання взяти активну участь в розробці плану МЕР. До складу робочої групи увійшли представники виконкому, депутатського корпусу, місцеві підприємці, громадські діячі та активісти. При формуванні робочої групи було враховано гендерний аспект. До консультацій з певних питань були додатково залучені КЗ «Молодіжний центр «Смарт» ССР, ГО «Агенція місцевого розвитку «17». В процесі створення Плану МЕР було проведено чотири засідання робочої групи. Враховуючи карантинні обмеження, що викликані пандемією COVID-19, низка зустрічей та консультацій відбулася у он-лайн форматі, але із високим рівнем ефективності.

План МЕР ґрунтується на інформації, що отримана під час проведення опитування ключових стейкхолдерів громади, проведення зборів у населених пунктах, обговорення членами КР МЕР від даних органів статистики, податкової служби, економічних звітів, та іншої інформації, що знаходиться у вільному доступі мережі Інтернет. Також під час підготовки Плану МЕР були використані попередні спільні напрацювання громади та програми «Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)».

Рішення щодо основних положень та заходів Плану МЕР приймалися КР МЕР після проведення консультацій з усіма зацікавленими сторонами та досягнення компромісу. Процес розробки відбувався конструктивно, на принципах демократичності, прозорості, відповідальності та висвітлювався на офіційному сайті громади і у мережі Facebook.

План МЕР відповідає стратегічним документам громади та має на меті створення сприятливих умов для формування та функціонування суб'єктів малого і середнього підприємництва.

6 Місцевий економічний аналіз

6.1 Аналіз місцевої економічної структури

Економічний розвиток громади забезпечують промислові, торгівельні та сільськогосподарські підприємства. Загальна кількість суб'єктів господарювання (СГ), які зареєстровані на території Слобожанської ТГ, складає 1514, найбільш вагомими за результатами першого півріччя 2020 року є сфера торгівлі (1005 СГ або 66,4%), промисловість - (156 СГ або 10,3%), сільське господарство - 95 СГ або 6,3%. Порівняння цих показників з показниками 2018 року, коли загальна кількість суб'єктів господарювання складала 1246, а найбільшу частку мали торгівля (33,23%) та сільське господарство (8,67%) показало, що кількість підприємств зростає. Ці дані відповідають зросту наповнюваності місцевого бюджету за рахунок податків та зборів та є позитивною тенденцією, потенціал якої розкритий не повністю і яку можливо масштабувати в подальшому.

Сфера торгівлі спрямована не лише на жителів громади, але й на покупців з міста Дніпро та прилеглих ТГ. Вздовж головних транспортних магістралей працює потужна торгівельна агломерація з представників мереж магазинів (супер- та гіпермаркетів). Головним внеском у розвиток громади від цих підприємств є надходження до місцевого бюджету. Соціальний аспект від їх діяльності у громаді реалізований не повністю, оскільки на підприємствах здебільшого працюють робітники з м. Дніпро, діалог з громадою та владою відбувається повільно. До представників малого та мікро-бізнесу можна віднести 110 торгових точок, 38 об'єктів громадського харчування, 6 аптек, 33 об'єкти з надання побутово-ремонтних послуг, садово-виставковий центр, 17 АЗС, 5 дитячо-розважальних центрів тощо. Зростання їх кількості за минулий рік на 12% вказує на спрощення діалогу з владою, ефективність заходів запобігання корупції, та сприяння розвитку через застосування податкової лояльності та інших механізмів.

Промислові підприємства на території громади представлені великим бізнесом: 2 м'ясокомбінати, кондитерська фабрика, чотирма підприємствами середнього бізнесу, 84 підприємствами малого та середнього бізнесу (57 юридичних осіб, 27 ФОП). Промислові підприємства налаштовані на більш відкритий діалог з владою та громадськістю у порівнянні з підприємствами інших галузей, декларують концепцію соціальної відповідальності, в тому числі участь в соціальних, благодійних програмах, спонсорську підтримку значущих культурних заходів.

Сільське господарство за останні роки зменшило свою роль у структурі господарства громади за рахунок зростання інших галузей, однак утримує статистичні показники щодо наповнення бюджету громади

з незначною тенденцією до зростання. Абсолютну перевагу займає рослинництво, на яке припадає 87 % підприємств (58 юридичних осіб, 3 ФОП), тваринництво розвинене у меншій мірі (9 юридичних осіб). Незважаючи на те, що землі сільськогосподарського призначення громади використовуються у повному обсязі, методи ведення господарства є дещо застарілими, тому можливе зростання галузі за рахунок впровадження інтенсивних методів обробки землі та використання інноваційних технологій, що потребує капітальних інвестицій.

Крім сільгоспдприємств та фермерських господарств 740 власників паїв села Степове самостійно обробляють земельні ділянки та реалізують сільгосппродукцію на території населених пунктів громади та обласного центру. Це свідчить про експортний потенціал сільськогосподарських товарів громади та можливості створення нових ФОП з реєстрацією на території громади, що збільшить надходження до бюджету. Однак, місцеві товари не завжди здатні скласти конкуренцію оптовим постачальникам, які пропонують дешевші товари за рахунок більшого обсягу продажів. Контроль за екологічністю та безпечністю продукції з видачею відповідних сертифікатів допоможе збільшити конкурентоспроможність місцевого виробника. Окрім цього, для стимулювання місцевого виробника та створення більш комфортних умов праці розроблено проект створення місцевого ринку сільгосппродукції, спрямованого на експорт до сусідніх громад та м. Дніпро.

Розвиток торгівлі, промисловості та сільського господарства є позитивним явищем, однак зосередження економіки навколо крупних та найбільш конкурентоздатних галузей зменшує її диверсифікацію, призводить до дисбалансу економіки на місцевому рівні та створює потенційні ризики. У разі кризи навіть в одній з трьох провідних галузей, а особливо у сфері торгівлі, частка якої є найбільшою, надходження до місцевого бюджету значно скоротяться, а рівень зайнятості населення знизиться.

Аналіз господарської діяльності виявив, що потенціал інших галузей економіки, окрім зазначених вище, розкритий не повністю. Значний потенціал має рекреаційна сфера, оскільки ТГ знаходиться у безпосередній близькості до міста Дніпра, має природні ресурси (землі рекреаційного призначення площею **87 га**) та може запропонувати бюджетний відпочинок. Також на території громади розташовується частина р. Самари з піщаним узбережжям, що створює умови для рекреаційного рибальства та сільського зеленого туризму.

За своїм туристично-рекреаційним потенціалом громада має всі можливості стати туристичною привабливою територією. Громада має близькість до мегаполіса, свій власний унікальний бренд, сукупність природних та штучно створених людиною об'єктів, що мають комфортні властивості та придатні для створення туристичного продукту. Планом МЕР передбачено створення рекреаційно-оздоровчої зони на території ж/м «Золоті Ключі» для посилення міжсекторальної співпраці, розвитку туристичного потенціалу ТГ, створення нових робочих місць, підвищення позитивного іміджу громади тощо.

Щодо розкриття людського потенціалу, то було виявлено, що більшість працівників крупних підприємств розташованих на території громади, не є її мешканцями, а натомість приїжджають на роботу з м. Дніпро або інших сусідніх ТГ, в той час як жителі громади їздять на роботу до м. Дніпро, іноді працюючи на посадах, які потребують нижчої кваліфікації. Розвиток трудових ресурсів та спрямування їх на потребу громади дозволив би вивільнити час, необхідний працівникам на дорогу до роботи, для дозвілля та відпочинку.

Основними перевагами економіки громади є: наявність стабільних конкурентоздатних підприємств торгівлі та промисловості, розвинене сільське господарство, зростання приватного підприємництва, наявні природні та людські ресурси, розташування вздовж великих транспортних артерій та у безпосередній близькості до м. Дніпро, зацікавленість місцевої влади в налагодженні діалогу з бізнесом та громадою, підтримка проектів місцевого розвитку.

Основними недоліками економіки громади є: зменшення диверсифікації економіки, понижена конкурентна спроможність товарів дрібних підприємств сільського господарства, застарілі методи обробки землі, недостатня кваліфікація мешканців для зайняття наявних робочих місць, неповне розкриття природно-туристичного потенціалу.

Перспективи зростання економіки громади вбачаються в: подальшому розширенні крупних підприємств з залученням трудових ресурсів серед мешканців громади, підтримці малого та мікро-бізнесу з метою диверсифікації економіки, посилення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції для розкриття її експортного потенціалу, розвитку туризму в тому числі на умовах державно-приватного партнерства.

6.2 Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні

Керівництво Слобожанської ТГ приділяє значну увагу створенню та розвитку місцевих механізмів співпраці з бізнесом та громадськістю. Основні принципами, які застосовує місцева влада при встановленні партнерства, є: відкритість, довготривалість, досяжність поставлених цілей, рівність участі кожної із сторін та спільна відповідальність за результат діяльності. Усі важливі для життя громади рішення виносяться на обговорення, проводяться регулярні громадські слухання, протоколи яких розміщуються у вільному доступі на офіційному сайті громади. Успішне співробітництво влади, бізнесу та громадськості представлені у таких формах: громадські слухання; конференції та форуми; соціологічні опитування; круглі столи; тематичні дискусії.

У громаді діє 16 громадських організацій, які представляють інтереси різних сфер життя, а саме: охорона порядку, соціальна сфера, економічний розвиток, відстоювання інтересів вразливих груп, благодійність, підприємництво, волонтерство. Влада активно співпрацює з усіма організаціями, бере участь у заходах, ініціаторами яких вони виступають. Більшість жителів не вірять у конструктивний діалог через створення об'єднань, тому владі слід проводити більш масштабні інформаційні кампанії за результатами вдалих проєктів та заохочувати громадськість до діалогу, показуючи відкритість влади. Позитивним кроком на цьому шляху стало створення у квітні 2018 року КР МЕР.

У Слобожанській громаді здійснює свою діяльність Молодіжна рада при Слобожанському селищному голові у складі 37 осіб, яка є консультативно-дорадчим, представницьким органом з питань молодіжної політики, покликаним сприяти взаємодії місцевої влади та молоді. Саме молодь є рушійною силою змін у громаді, – серед зареєстрованих об'єднань найбільше саме молодіжних, молодь бере участь у волонтерській роботі.

Спільна робота над Стратегією розвитку Слобожанської ТГ та іншими програмними документами в рамках співпраці з місцевим бізнесом, а також над цим Планом МЕР довели, що ефективний діалог можливий і в ньому зацікавлені всі сторони. Проблеми в економічній сфері можна вирішити лише об'єднавши свої зусилля на всіх етапах: від планування заходів до їх реалізації. Для цього потрібно показати реальні переваги взаємодії влади, бізнесу та громадськості, зміцнити довіру до владних інституцій.

Основні переваги співробітництва на сьогоднішній день – це застосування принципу партисипативної демократії при формуванні політики соціально-економічного розвитку, місцева влада завжди відкрита до прийняття нових ініціатив й активно бере участь в усіх формах співробітництва. Основні недоліки співробітництва – це недостатня кількість активних та ініціативних громадян, які мають бажання працювати для розвитку громади, неможливість реалізації з боку влади, всіх ініціатив через відсутність достатніх законодавчо встановлених повноважень, недовірливе ставлення мешканців громади до майданчиків діалогу, сумніви у ефективності взаємодії.

Планом МЕР передбачено в короткостроковій перспективі: створити систему інформаційної підтримки підприємництва, розширити партнерство з приватним сектором, створити промоційні ролики про можливості в громаді, фасилітувати діалог між різними учасниками економічних процесів, спростити ведення бізнесу.

Реалізація конкретних заходів плану МЕР з вимірюваними наочними результатами дозволить залучити більшу кількість людей до участі у економічних процесах в умовах конструктивного діалогу з приватними та державними партнерами.

6.3 Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу

Відкрите та прозоре ділове середовище є передумовою для формування життєздатної, ефективної і здорової економіки. Основними принципами місцевого управління є некорумпованість, реакції на потреби, орієнтація на замовника послуг (мешканця, підприємця).

У пріоритеті забезпечення доступності та якості публічних послуг, які мають надаватися без черг, паперової тяганини й бюрократизму з метою виключення можливості корупційних проявів. Місцевою владою проводиться робота для протидії корупції, зокрема: **1.** з 2016 року в громаді за принципом “єдиного вікна” функціонує ЦНАП, перелік послуг якого у 2020 році збільшився на 11 та складає 202; **2.** під час просторового планування території введено в дію відкритий геопортал Слобожанської ТГ, у ЗМІ розміщено запрошення для громадян вносити пропозиції та зауваження до плану, в тому числі у розділі його стратегічної екологічної оцінки; **3.** проєкти регуляторних актів з аналізами їх регуляторного впливу оприлюднюються на офіційному сайті селищної ради у спеціально створеному розділі “Підприємництво/Регуляторна діяльність”; **4.** з 2019 року громада використовує Програмний комплекс “Інтегрована інформаційна система “Соціальна громада”

застосовуючи електронний документообіг щодо отримання адміністративних послуг соціального характеру; 5. використовується система публічних закупівель через систему Prozorro, що створює довіру і активність участі в них зі сторони бізнесу; 6. у 2018 році започатковано Бюджет участі (громадський бюджет) – конкурс ідей проектів мешканців зі спільного планування використання публічних просторів, соціальних проектів та інфраструктурних змін в громаді; 7. в Слобожанській селищній раді створено «гарячу лінію» з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств; 8. на офіційному сайті селищної ради створена та підтримується в актуальному стані рубрика «Підприємництво», у якій зібрано актуальні інформаційно-рекомендаційні матеріали («Генеральний план», «Економічний профіль», «Регуляторна діяльність», «Місцеві податки і збори», «Гранти та конкурси» тощо), через сайт можна подати електронні петиції, громадський проєкт, оглянути інформаційний портал громади.

Вказані дії дозволили нівелювати корупційну складову у процесі надання адміністративних послуг. Особливо результативними ці кроки стали для розвитку малого та мікро-підприємництва, оскільки спрощення реєстраційних та звітних процедур сприяло відкриттю нових ФОП. Існуючі промислові підприємства не бояться вкладати інвестиції, займаються розширенням виробництва з відповідним збільшенням кількості робочих місць.

До заходів з попередження корупційних дій відноситься інформаційна робота серед мешканців, роз'яснення їх прав, інформування щодо поведінки у разі підозри про непрозорість роботи на будь-якому етапі взаємодії з владою або іншими партнерами.

Для стимулювання підприємництва та підтримки бізнесу у 2019 році засновано конкурс «Кращий підприємець року Слобожанської ТГ».

Для залучення більшої кількості осіб на сайті громади розміщується посилання на сайт ДІЯ. Бізнес, однак, кількість осіб, які виявили бажання стати активними користувачами порталу, на сьогодні є незначною.

Форми партнерства влади з бізнесом на сьогодні значно різняться в залежності від галузі та розміру підприємства. Найкраще налагоджена комунікація з виробничими підприємствами середнього розміру, які зацікавлені у партнерських проєктах та потребують робочої сили, розуміючи соціальну відповідальність та прагнучи до економічної сталості. Саме вони найбільш активно займаються інвестиційною діяльністю та реалізацією спільних з радою проєктів.

Керівники філій крупних торговельних мереж не є самостійними у прийнятті рішень, залежать від центральних офісів, наймають робітників не лише з громади, а й у інших населених пунктах та відчувають соціальну відповідальність меншою мірою. Взаємодія з ними часто обмежується податковими надходженнями до місцевого бюджету, діалог є фрагментарним. Найбільш ефективним вважається налагодження спілкування з керівними офісами, які приймають рішення щодо місцевих стратегій роботи.

Підприємства малого та мікро-бізнесу потребують більш значної підтримки з боку влади, вони беруть активну участь у конкурсах, виставках, круглих столах, фестивалях, зацікавлені у відкритті ринку сільськогосподарської продукції. Більшість з керівників налаштовані на спілкування, однак є частина підприємців з невдалим досвідом звернень у минулому, які не довіряють владі. Лише новий позитивний досвід та демонстрація відкритості та прозорості влади зможе змінити цю ситуацію. Планується регулярне проведення анкетування представників МСБ з метою визначення проблемних питань, організація семінарів з представниками контролюючих та інших органів влади з актуальних питань ведення бізнесу. Планом МЕР передбачено створення системи надання послуг представникам МСБ та підприємцям-початківцям.

Позитивним прикладом забезпечення прозорості дій місцевої влади є проведення громадських слухань та зборів мешканців громади, зокрема, з питань встановлення місцевих податків і зборів, розвитку інфраструктури та соціально-економічного розвитку громади. У результаті обговорення були внесені зміни до бюджету громади, розширено фінансування в рамках бюджету участі тих проєктів, які мешканці вважають найбільш нагальними та корисними. В рамках виконання цього Плану місцева влада планує підтримувати та вдосконалювати ці та інші практики прямої демократії.

Проведений аналіз виявив, що основними проблемами є недовіра до влади з боку громадян, низька підприємницька активність малого бізнесу, фрагментарність діалогу з великими торговельними підприємствами, розташованими на території громади. Основними шляхами вирішення є потужна інформаційна кампанія, спрямована на зміцнення довіри до влади та пошук нових шляхів діалогу з виходом на керівні підрозділи крупних торговельних мереж.

6.4 Доступ до фінансування

Доступ до фінансування є необхідним фактором розвитку місцевої економіки, інвестиційним ресурсом для оновлення матеріально-технічної бази, розширення обсягу виробництва (товарів, послуг, робіт), а також для започаткування нових видів діяльності.

Ресурси для фінансування проектів місцевого економічного розвитку розподіляються на: державне фінансування, грантова та благодійна допомога (в тому числі міжнародна технічна допомога), кошти громади (податки та збори), мобілізація внутрішніх ресурсів, фандрайзинг, краундфандинг, інвестиції, кредити фінансових установ.

Громада є постійним учасником різних конкурсів та програм для отримання державного фінансування. Цей показник свідчить про реальну можливість отримання фінансування в результаті подання заявок на відповідні конкурси. Прикладом вдалого залучення фінансування в ТГ стало будівництво та здача в експлуатацію багатоквартирного житлового будинку, будівництво спортивного комплексу, реконструкція КЗ “Слобожанська загальноосвітня школа I ступеня №2 Слобожанської селищної ради” на умовах співфінансування обласного бюджету та громади.

Інвестиційні проекти реалізуються крупними підприємствами громади шляхом залучення інвесторів або спрямуванням прибутків на розвиток виробництва. Завдання місцевої влади – створити сприятливі та прозорі умови для їх комфортної роботи, показати себе надійним партнером під час вирішення адміністративних питань.

На сьогодні громада має приклад вдалої реалізації проекту міжнародної технічної допомоги в рамках проекту Агенства США з міжнародного розвитку (USAID). Планується розширити участь у грантових конкурсах з метою залучення додаткових фінансових та експертних ресурсів.

Грантові проекти є важливими джерелами фінансування для розвитку громадянського суспільства, планується проводити просвітницьку роботу з громадськими організаціями щодо можливостей отримання допомоги на здійснення благодійних та соціальних проектів, залучати більшу кількість людей до створення громадських об'єднань, які зміцнять соціальний потенціал громади.

Найбільш проблемним з нагальних питань є фінансування малого та середнього бізнесу, яке у більшості випадків потребує кредитування банківськими установами. Аналіз доступу до додаткових фінансових ресурсів, необхідних для розвитку місцевого бізнесу, показав, що більшість з них недоступні з таких причин як: невідгідні відсоткові ставки за кредитами в українських банках, відсутність у МСБ заставного майна, відсутність у підприємців досвіду та знань, необхідних для складання документів для отримання фінансування (бізнес-план, обґрунтування, заявка тощо), необхідність підтвердження партнерства, іноді міжнародного, високі вимоги до заявника.

З метою спрощення доступу МСБ до фінансування, Планом МЕР передбачено заходи з надання консультацій МСБ та практичної допомоги з підготовки документів, необхідних для отримання кредиту, грантової заявки тощо та популяризації самозайнятості населення.

Аналіз виявив, що керівництво громади розуміє та проробляє усі шляхи отримання фінансових ресурсів. Подальший розвиток вбачається у продовженні та розширенні наявних напрямків діяльності. Найбільш складна ситуація склалася з пошуком фінансових джерел для розвитку МСБ. З метою розв'язання проблеми у рамках плану МЕР сплановані конкретні дії до реалізації у найближчі два роки. Іншим перспективним напрямком залучення коштів на проекти соціального спрямування є втілення ідей неурядових організацій, для чого планується популяризувати та заохочувати їх діяльність.

6.5 Земельні ресурси та інфраструктура

Пріоритетною складовою діяльності місцевої влади Слобожанської ТГ є підвищення ефективності раціонального використання та охорони земель, задоволення потреб суб'єктів господарювання у земельних ресурсах та інженерних спорудах, забезпечення попиту приватного сектору на оренду земельних ділянок з метою створення нових робочих місць та наповнення місцевого бюджету.

Площа громади складає 16 639,2 га (166,4 кв.км.), у тому числі рілля та багаторічні насадження – 7 838 га, забудовані землі – 1 309,3 га, водні ресурси – 5 814 га, землі рекреаційного призначення – 87 га тощо.

Основу економічної стабільності громади становить **сільське господарство**. Площа земель сільськогосподарського призначення складає 9008,5 га або 54% від загальної площі земель громади. Саме сільськогосподарські підприємства є найбільшими землекористувачами громади.

Забудовані землі **промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення** складають 771 га, або 4,6 %. Незважаючи на порівняно невелику за площею кількість відведених під них земель, саме вони є лідерами за наповненням місцевого бюджету. ССР йде на зустріч великим АПК та МСБ

оперативно вирішуючи земельні та інші питання щодо збільшення потужностей виробництва підприємств, що є ключовим фактором збільшення економічного потенціалу.

Одним з перспективних **інвестиційних майданчиків** у громаді є колишній склад магазину "Rainford", який на сьогоднішній день не використовується. Ведуться перемовини щодо використання його приміщень для облаштування ринку сільськогосподарської продукції, створення якого передбачено у рамках Плану МЕР.

Землі житлової та громадської забудови – 539 га (3,2%) – знаходяться головним чином на території селища Слобожанське (529,2 га) з розвинутою комунальною та соціальною інфраструктурою. Існуючі централізовані мережі опалення, газопостачання, водопостачання та водовідведення мають значний термін експлуатації та потребують поступової заміни та проведення ремонтних робіт.

В селі Степове відсутнє центральне водопостачання, населення для забезпечення домогосподарств водою користується свердловинами, які є майже в кожному дворі. До села підведено газопостачання, за виключенням окремих домогосподарств. Централізоване водовідведення передбачено в двоповерхових будинках.

Транспортне сполучення забезпечує доступність мешканців села Степове до адміністративного центру громади – селища Слобожанське за допомогою транзитного автобусу, кінцевим пунктом якого є село Чумаки Дніпровського району. Тому в переддень вихідних або святкових днів виникають труднощі з наданням якісних послуг з перевезення сільських мешканців до села, та у зворотному напрямку. Крім того, транспортне сполучення з житловим масивом «Молодіжний» селища Слобожанське не в достатній мірі задовольняє потребу населення в пасажирських перевезеннях, особливо у вечірній час, саме тому владою проведено роботу з організації автобусного маршруту №1, який з'єднав ж/м Молодіжний з центром громади, Слобожанською центральною лікарнею та ТРЦ «Караван».

Важливим питанням є **стан дорожнього покриття** доріг та вулиць державної та комунальної власності. Так, дороги державного значення, які прилягають до території населених пунктів громади, знаходяться в аварійному стані та потребують покращення їх якості. За роки утворення громади активно ведуться планові капітальні ремонти з відновлення дорожнього полотна вулиць та доріг комунальної власності громади. Більшість доріг та вулиць населених пунктів громади потребують капітального ремонту, у зв'язку із значною зношеністю дорожнього асфальтного покриття та відсутністю робіт капітального характеру впродовж багатьох років.

Використання **комунального майна** громади відбувається згідно з нормативними документами. Ефективність його використання залежить від типу майна. Так, будівлі та споруди використані повною мірою: під потреби місцевої влади, для розміщення комунальних закладів, знаходяться в оренді; частина будівель, які не використовувались, передані до приватної власності. Щодо комунальних земель, то ефективність їх використання може покращитись за рахунок розвитку місцевого туризму.

Малі та середні підприємства для започаткування та розвитку діяльності потребують земельні ділянки з певною інфраструктурою, в т.ч. з підведеними інженерними комунікаціями, та приміщення: виробничі, офісні, складські, оснащені інженерними комунікаціями. З метою ефективності та прозорості цього процесу, якісного планування розвитку та залучення громадськості до обговорення за підтримки донорів розпочаті роботи по розробці схеми просторового планування території Слобожанської ТГ – комплексного плану просторового розвитку громади, який є одночасно містобудівною документацією і документацією із землеустрою на місцевому рівні. Запровадження комплексного просторового планування території громади скасовує необхідність розроблення декількох видів містобудівної документації, документації із землеустрою, охорони навколишнього природного середовища та об'єктів культурної спадщини.

Розроблено актуальну векторну картографічну основу у державній геодезичній системі координат УСК-2000, як набір геопросторових даних (топографічна карта М 1:10000 в графічній і цифровій формі, актуалізована по архівних матеріалах аерофотознімання та космофотозйомки). Здійснено дешифрування об'єктів. Завдяки цьому кожен мешканець громади може побачити просторовий розподіл земель та долучитись до планування розвитку громади.

Інформація про всі вільні земельні ділянки та приміщення комунальної власності розміщена офіційному сайті ССР. Передача земельних ділянок в користування суб'єктам господарювання відбувається виключно на конкурентних засадах. Передача в оренду вільного нерухомого майна також відбувається на принципах прозорості, відкритості та конкурентності. Громадяни беруть участь в обговоренні проектів розпоряджень у формі громадських слухань. Місцева влада прагне до діалогу та відкрита до пропозицій. Інфраструктурні проекти, які заплановані, спрямовані на розвиток усіх видів підприємницької діяльності та задоволення потреб громадян.

6.6 Правова та інституціональна база

Проведений аналіз економічного розвитку громади виявив, що найбільш залежними від місцевої правової бази є представники малого та середнього бізнесу, які не мають сталого власного капіталу та значною мірою залежать від зовнішнього середовища.

Для розвитку місцевого бізнесу необхідно усунення адміністративних перешкод та корупційної складової, спрощення взаємодії з владою, прозоре оподаткування, сталість законодавчої бази, зрозумілі форми звітності. Місцева влада у рамках своїх повноважень намагається охопити усі ці компоненти.

Для усунення адміністративних бар'єрів при взаємодії з владою та повної ліквідації корупційної складової розширюється перелік послуг, які надаються через ЦНАП. Здійснюється робота з переведення послуг в електронну форму. Для інформування мешканців громади про нові послуги, регулярно розміщуються статті на сайті громади та короткі відомості на білбордах. Повний перелік послуг та бланки заяв, котрі подаються до ЦНАП, розміщені для ознайомлення та завантаження на сайті громади.

Спрощення взаємодії громадян зі владою відбувається шляхом надання актуальної інформації про роботу ССР через сайт громади, ведення сторінки у Фейсбук, власного ютуб каналу. Зворотня інформація отримується завдяки зверненням громадян, поданням електронних петицій, проведенням громадських слухань та круглих столів. Усі ці форми сприяють підвищенню ефективності діалогу влади з громадськістю, однак є простір для подальшого вдосконалення роботи. Так, електронні звернення громадян приймаються через ресурс обласної адміністрації <https://e-contact.dp.gov.ua/>. Для оформлення документу потрібно зареєструватись та після спрямування звернення чекати на відповідь 15 календарних днів. Для жителів громади такий процес є занадто довгим, вони прагнуть до отримання більш оперативних відповідей на свої запити. Планується спростити цей процес, зменшити терміни розгляду звернень та реалізувати спілкування з громадянами на базі власної платформи ТГ.

ССР розробила та впроваджує в роботі нормативно-правову базу, яка регулює діяльність суб'єктів господарювання на місцевому рівні. Оподаткування та економічні відносини в громаді регулюються регуляторними актами прийнятими на сесії селищної ради. Їх об'єктом є місцеві податки та збори, землекористування, різні погодження, встановлення орендних ставок, ведення торгівлі, розвиток інфраструктури ТГ тощо. Проекти регуляторних актів розміщуються на сайті громади, проходять через громадські обговорення, готові акти публікуються на сайті громади. Для полегшення оподаткування рахунки для сплати податків з їх розшифруванням також розміщені на порталі громади. Планується подальший розвиток механізму громадських обговорень, залучення більшої кількості підприємців до діалогу, інформування про використання податків для розвитку громади з метою стимулювання прозорої діяльності підприємств.

Найменш контрольованим є зміни у законодавчих актах вищого рівня, які призводять до зміни місцевого законодавства. Селищною радою постійно проводиться робота з актуалізації діючих регуляторних актів, у зв'язку зі змінами в законодавчих актах України. Усі нормативні акти були прийняті з дотриманням вимог, встановлених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Ця робота є постійною та необхідною для повноцінного функціонування суб'єктів господарювання. ССР через механізм міжсекторального співробітництва (КР МЕР, громадські слухання тощо) планує підготовку обґрунтованих пропозицій для центральних органів державної влади з метою їх вирішення наявних проблем, які неможливо усунути власними силами.

Окрім зазначених вище дій, задля вирішення проблем, з якими стикається бізнес, планується удосконалити процедури надання адміністративних послуг для бізнесу, зокрема у напрямку взаємодії дозвільних органів; поповнення інформаційного порталу громади відповідною інформацією про вільні земельні ділянки та майно, перелік послуг, що надаються комунальними підприємствами та установами; створення інформаційно-консультаційного порталу для бізнесу тощо.

6.7 Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність

Ринок праці відчуває вплив демографічних змін та соціально-економічної ситуації у громаді.

Чисельність наявного населення станом на 01.01.2020 – 15 290 осіб (46% чоловіків та 54% жінок). Частка працездатного населення складає 8869 осіб або 58%.

В Слобожанській ТГ статус зареєстрованого безробітного офіційно має 328 особа або 3,7 % від загальної кількості працездатних осіб. Цей показник є кращим ніж середній по Дніпропетровській області, котрий становить 8,5 %, в цілому по Україні цей показник – 9,2%. На відносно низький рівень безробіття впливає близькість до м. Дніпро та наявність крупних та середніх підприємств на території громади.

Ринок праці в громаді найбільш розвинуто у сфері торгівлі та наданні послуг, переробній промисловості (вироблення м'ясних продуктів), бюджетній сфері, сільському господарстві. Зниження продуктивності та коливання попиту на трудові ресурси у цих сферах суттєво впливає на ринок праці громади.

Індекс сільськогосподарської продукції у січні–вересні 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 87,7%, у т.ч. у підприємствах випуску харчових продуктів – 92,8%, у господарствах населення – 81,5%. Результатом роботи промисловості за січень–вересень 2020р. проти січня–вересня 2019р. став індекс, розрахований на рівні 83,1%. Тобто у двох найважливіших сферах діяльності громади спостерігається спад, пов'язаний головним чином з сухим сільськогосподарським сезоном та пандемією Covid-19. Це впливає на можливості сплачувати заробітну платню та розширювати штат персоналу.

Середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій у громаді (з кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) у вересні 2020 р. порівняно з попереднім місяцем збільшилась на 3,6% і дорівнювала 12036 грн. Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у вересні 2020 р. до серпня п.р. дорівнював 103,1%, до вересня 2019 р. – 106,7%. Індекс споживчих цін за січень–вересень 2020 р. дорівнював 101,3%, що говорить про стабільність купівельної спроможності працюючих. Це не співпадає з очікуваннями про підвищення рівня життя та створює загальне невдоволення результатами роботи.

Пропозиція на ринку праці у Слобожанській громаді на сьогодні перевищує наявний попит, що головним чином пов'язано з рівнем запропонованої заробітної платні, рівнем кваліфікації персоналу, очікуваннями від роботи. Потенційні робітники не хочуть працювати в умовах низької оплати праці через постійне зростання цін, а підприємці не в змозі забезпечити її підвищення через зниження прибутків. З іншого боку, рівня компетентності місцевих жителів іноді не вистачає для зайняття більш оплачуваних вакантних посад на крупних підприємствах. Спостерігається трудова міграція, за якої мешканці громади працюють у м. Дніпро, а мешканці інших населених пунктів приїжджають працювати до громади. Планується підвищувати рівень кваліфікації персоналу шляхом просування навчальних он-лайн програм, пропагування самоосвіти, інформування про кваліфікаційні вимоги для зайняття більш оплачуваних посад, роботи з випускниками шкіл щодо подальшого вибору освіти у сферах праці, затребуваних у громаді.

Особливо гострим для ТГ є питання неофіційного оформлення працівників. З метою забезпечення контролю своєчасної та у повному обсязі оплати праці, додержання мінімальних гарантій в оплаті праці, оформлення трудових відносин проводяться інспекційні та інформаційні відвідування роботодавців. Для вирішення вказаних питань створено комісію з представників виконавчого комітету селищної ради, ГУ ДПС у Дніпропетровській області та ГУ ПФУ в Дніпропетровській області.

Іншим проблемним моментом є відсутність мотивації населення до відкриття власної справи та ведення підприємницької діяльності. Планується організація кампанії з популяризації малого підприємництва, створення інформаційних ресурсів для збільшення кількості самозайнятих осіб.

Головним координатором процесів, які відбуваються на ринку праці Слобожанської ТГ є Центр зайнятості. Поряд з працевлаштуванням на постійних засадах, одним з напрямків є проведенням профнавчання та профорієнтаційних послуг. У співпраці з Центром здійснюється постійна організаційно-методична робота із залученням безробітних до діяльності у сфері бізнесу. Так, для підвищення конкурентоспроможності безробітних проводились навчання основам підприємницької діяльності, з використанням найбільш ефективних навчальних програм.

ССР в рамках плану МЕР для розвитку підприємництва передбачила проведення заходів, які передбачають: проведення аналізу потреби в трудових ресурсах МСБ, підвищення рівня взаємодії МСБ з територіальними органами влади, тісну співпрацю роботодавців, закладів освіти та центру зайнятості по обміну інформацією щодо потреб і можливостей навчання, перекваліфікації та працевлаштування, популяризацію можливостей щодо здобуття професій, що користуються попитом на ринку праці, розробку бізнес-програм навчання, що стимулюють розвиток підприємництва та підвищують освіченість та конкурентоспроможність малого та середнього бізнесу, підвищення рівня іміджу підприємницької діяльності серед населення, проведення заходів консультативного характеру щодо відкриття власної справи у громаді.

6.8 Зовнішнє позиціонування та маркетинг

Реформа децентралізації разом із фінансовим ресурсом та повноваженнями неодмінно призводить до необхідності пошуку громадою «власного обличчя», необхідності робити власну промоцію на регіональному, національному та інших рівнях. Слобожанська громада не є виключенням і протягом останніх трьох років приділяє увагу питанням зовнішнього позиціонування – системно та успішно.

У 2020 році після проведеного конкурсу серед мешканців виконавчий комітет ССР затвердив логотип

громади та впроваджує заходи щодо його просування та створення позитивного іміджу Слобожанської ТГ на території області, інших регіонах України та за кордоном. Визначені чіткі цілі та конкретні заходи в напрямку створення зовнішнього позиціонування та внутрішнього позитивного іміджу громади.

Мешканці громади позитивно сприймають своє середовище існування, чому сприяло будівництво дитячого садка, модернізація шкіл та дитячих садків, здача в експлуатацію нових багатоквартирних будинків, розвиток житлового масиву “Молодіжний”, створення нового автобусного маршруту, ремонт водоводу.

Потенційні інвестори та партнери розуміють перспективність співробітництва з громадою, на що впливає близькість громади до обласного центру, економічні показники минулих років, відкритість місцевої влади.

До основних дій у рамках проведеної СРР роботи відноситься: 1. ведення офіційної сторінки ССР у Facebook, сторінок закладів освіти, житлово-комунальних підприємств з загальним охопленням близько 12 тис. осіб; представлення досягнень громади на сайтах Дніпропетровської ОДА, обласної ради, Центру розвитку місцевого самоврядування, Укрінформу, Інформаційної Агенції “Інформатор” з загальним охопленням понад 1 млн. осіб; 2. презентація представникам місцевого бізнесу нового логотипу громади для його використання та просування спільного візуального коду громади. Незважаючи на початкову позитивну реакцію слід констатувати недостатнє використання наданих матеріалів, робота у цьому напрямку триває; 3. постійний моніторинг виконавчим комітетом ССР грантових та донорських програм. В цьому напрямку є перші позитивні результати у вигляді реалізованих проєктів підвищення спроможності та інфраструктурного розвитку. Узагальнена інформація щодо участі у програмах та грантових можливостей для громадських організацій розміщується на сайті ССР; 4. участь у міжмуніципальних проєктах котрі ініціюються Дніпропетровською ОДА, проведення спільних семінарів з представниками інших громад з метою запровадження партнерства та покращення іміджу; участь у Всеукраїнських конкурсах та програмах, зокрема обмін досвідом у рамках конкурсу «Кращі практики місцевого самоврядування»; 5. випуск промоційної, поліграфічної та сувенірної продукції; 6. представники ТГ беруть участь у творчих фестивалях та конкурсах обласного та державного рівня, зокрема, художня керівниця центру дозвілля Анастасія Картвелішвілі вийшла у фінал телевізійного шоу “Голос країни”.

ССР продовжує формування позитивного іміджу громади, щоб сформувати привабливий бренд громади на основі своєї економічної унікальності та конкурентних переваг.

Основні проблеми в сфері зовнішнього позиціонування та маркетингу: недостатня громадська активність у створенні, розвитку, поширенні й забезпеченні суспільного визнання позитивного образу ТГ; низьке залучення місцевого бізнесу до брендування; нерозвиненість туристичного потенціалу громади; відсутність активності у проєктах міжнародного рівня; низька активність громадських організацій.

Заходи Плану передбачають маркетинг, просування та позиціонування для створення і поширення позитивного іміджу, а також зростання інвестиційної привабливості громади з урахуванням головного аспекту – економічного розвитку та диверсифікації економіки. До конкретних заходів належать участь у міжнародних конкурсах, семінарах, проєктах; просування туризму; отримання грантового фінансування.

На основі унікального бренду планується створити систему маркетингу і промоції інвестиційних можливостей та продуктів громади. Серед громадян та потенційних інвесторів буде розповсюджено Інвестиційний паспорт громади. До запланованих результатів відноситься інформування потенційних інвесторів про інвестиційні ресурси та умови розміщення інвестицій, формування іміджу громади як території зі сприятливим інвестиційним кліматом, вияв відкритості влади до плідної співпраці, покращення життя мешканців.

6.9 Аналіз впливу карантину COVID-19 на місцеву економіку

Пандемія COVID-19 та карантинні заходи спрямовані на зменшення рівня захворюваності мали значний вплив на місцеву економіку.

Підприємства усіх галузей діяльності скоротили обсяг продукції, магазини мають обмежені можливості для збуту товарів через карантин вихідного дня, сфера послуг та ресторанні заклади мають відчутні збитки. Спостерігається зміна споживчих настроїв у бік зменшення витрат через прагнення зберегти гроші “на чорний день”.

Крупні та середні підприємства громади скоротили обсяги діяльності: у січні–вересні 2020 року спостерігалось зменшення обсягів випуску продукції, товарів та послуг у переробній галузі, яка є основною для місцевої економіки (індекс – 82,5%). Крупні підприємства використовують внутрішні ресурси для підтримання діяльності та забезпечення прибутковості. Найбільшого негативного впливу зазнав середній бізнес, який не має “страхувального” капіталу та не є оперативно гнучким щодо пристосування до зміни

зовнішніх умов. Протягом лютого-червня 2020 року заборгованість із заробітної плати зросла у 7,3 рази та станом на 01.07.2020 року становила 934,4 тис.грн. Таким чином, через введення обмежувальних заходів у підприємства виникли форс-мажорні обставини при виконанні договорів, що, в свою чергу, ускладнило завершення робіт та проведення розрахунків з замовниками. Влада спостерігає за процесом, знаходиться у діалозі з керівниками закладу. Були проведені наради щодо кроків з запобігання повторення ситуації на інших підприємствах.

В той же час малі підприємці змогли оперативнo відреагувати на зміни та налагодити продаж своїх товарів через Інтернет. За січень-червень 2020 року найбільший внесок до бюджету територіальної громади склали надходження податку на доходи фізичних осіб. Це загальнодержавний податок, який зараховується до бюджету ТГ. Всього надійшло 114,8 млн грн. податку, приріст склав 10,7% або 11,1 млн. грн. Єдиний податок від підприємницької діяльності надійшов у сумі 14,3 млн грн., приріст склав 14,1% або 1,8 млн грн. Відповідно скоротились і надходження до місцевого бюджету з боку сільського господарства. Плата за землю надійшла у сумі 13,3 млн грн., що менше ніж у минулому році на 1,2 млн грн, або на 7,7 відсотків. Це вкотре доводить необхідність стимулювання приватного підприємництва, відкриття ФОП та важливість диверсифікації економіки громади.

На сьогоднішній момент першочерговим завданням є запобігання захворюваності серед населення; максимальне використання технічного потенціалу з метою організації та полегшення дистанційної роботи; допомога суб'єктам господарювання, які найбільше потерпають від кризи; подолання епідемії та її економічних наслідків. Цим Планом МЕР передбачено створення промислово-торгівельної зони для оптового аграрного ринку та сучасного логістичного центру. Селищна рада сприятиме виділенні земельної ділянки (шляхом перемовин) для розміщення, на першому етапі ринку, а у перспективі, інших інфраструктурних об'єктів, що забезпечують довготермінове зберігання овочів, фруктів, зерна (у тому числі, вироблених з дотриманням технології органічного виробництва), продуктів їх переробки, упаковку, спільне використання парку машин, виставкову діяльність, сервісно-консультативні послуги, тощо) у вигляді сучасного логістичного центру, який сприятиме пожевлєнню діяльності агровиробників, зокрема, формуванню агропромислового кластеру.

7 SWOT аналіз

Робоча група, узагальнивши результати проведених аналізів, в тому числі окремих SWOT-аналізів за кожним тематичним блоком, розробила SWOT-аналіз для Слобожанської ТГ. До проведення SWOT-аналізу було залучено коло зацікавлених осіб: представники бізнес-спільноти різних галузей, виконавчого комітету ССР, інституцій з підтримки бізнесу, громадських організацій тощо. Основою для аналізу стали статистичні дані, дані виконавчого комітету ССР, статистики, попередні напрацювання громади в рамках реалізації проекту «Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)».

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<p>Вдале розташування на перетині крупних автомобільних шляхів загальнодержавного значення, близькість до обласного індустріального центру Дніпро.</p> <p>Наявність природно-рекреаційних ресурсів, водойм, паркових насаджень.</p> <p>Значна кількість стабільно працюючих промислових та торговельних підприємств та сплата значних сум податків до бюджету громади платниками.</p> <p>Розвинуте рослинництво, виробництво сільськогосподарських товарів.</p> <p>Налагоджений діалог влади з громадськістю та бізнесом, використання онлайн платформ для обговорення важливих для громади процесів.</p> <p>Залучення фінансових ресурсів для місцевого розвитку з різних джерел.</p> <p>Ефективне використання земельних ресурсів, інформування населення про доступні для інвестування ділянки, розподіл земель на</p>	<p>Недостатня диверсифікація економіки, не реалізований потенціал рекреаційно-туристичної та логістичної сфери.</p> <p>Знижена конкурентна спроможність товарів дрібних підприємств сільського господарства, екстенсивні методи обробки землі,</p> <p>Недостатня кваліфікація мешканців для зайняття наявних високооплачуваних робочих місць. Тіньова зайнятість.</p> <p>Мала кількість активних та ініціативних громадян, недовірливе ставлення мешканців громади до майданчиків діалогу, сумніви у ефективності взаємодії.</p> <p>Низька підприємницька активність щодо відкриття власного бізнесу, недостатня поінформованість про наявні фінансові ресурси та відсутність у підприємців досвіду та знань, необхідних для складання документів для отримання фінансування.</p> <p>Негативний вплив гострого респіраторного</p>

конкурентних засадах. Низький рівень безробіття, наявність робочих місць усередині громади. Наявність унікального бренду (логотипу) громади.	захворювання Covid-19 та пов'язаних з ним карантинних обмежень на всі галузі економіки.
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
Інтеграція в ЄС. Нарощування міжнародної технічної допомоги та доступність зовнішніх фінансових ресурсів, в тому числі інвестицій. Збільшення кількості людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів. Покращення бізнес-клімату в Україні. Стимулювання розвитку аграрної галузі та фермерства; попит на екологічно чисту сільгосппродукцію та продовольчі товари. Попит на послуги логістичного центру (оптовий ринок сільськогосподарської продукції, виставкова діяльність тощо). Передача повноважень та додаткових фінансів об'єднаним громадам. Розвиток відновлювальних та альтернативних джерел енергії; енергоефективних технологій.	Політична нестабільність, згорання ключових реформ. Нестабільність національної валюти та інфляція. Зростання цін на енергоносії (газ, електроенергія, нафтопродукти). Відсутність державної підтримки в сфері економічного розвитку. Корупція в державному секторі. Продовження воєнного конфлікту на сході та півдні країни. Зростання соціально-економічного напруження у суспільстві. Погіршення сільгоспвиробництва через низьку конкурентоспроможність та відсутність підтримки з боку держави порівняно з європейськими виробниками. Природні та техногенні катастрофи.

За результатом проведеного аналізу наявних даних було визначено сильні та слабкі сторони громади, можливості та загрози. Базуючись на результатах аналітично-описової частини та SWOT-аналізу, громада обрала за основу динамічну (конкурентну) стратегію. Вона передбачає формування конкурентних переваг шляхом мінімізації впливу слабких сторін. При цьому громада повинна максимально використати свої сильні сторони.

8 Бачення та цілі

Стратегічне бачення було сформульовано учасниками процесу планування та є описом кращого економічного майбутнього.

Бачення громади:

Слобожанська селищна територіальна громада – територія з конкурентоспроможною економікою зростання та активною реалізацією бізнес ідей.

Слобожанська селищна територіальна громада – зразковий приклад ефективного використання природних ресурсів для розвитку промисловості, сільського господарства, рекреації та туризму з екологічно чистою місцевістю, ідеальною для комфортного та безпечного проживання.

Слобожанська селищна територіальна громада представлена ініціативними, підприємливими та соціально активними людьми та відкритою сучасною місцевою владою.

Відповідно до бачення були визначені **три основні цілі МЕР**:

1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу, підготовка та розвиток трудових ресурсів;
2. Посилення конкурентоспроможності продукції, виробленої в громаді, на внутрішніх та зовнішніх ринках;
3. Стимулювання туризму. Розвиток державно-приватного партнерства у сфері туризму.

9 План дій

Відповідно до поставлених цілей щодо економічного розвитку, Робочою групою та іншими учасниками економічного планування було обговорено, визначено та узгоджено ключові заходи Плану дій, базуючись на принципах: досягнення однієї або декількох поставлених цілей, спланованості, здійсненності та фінансової обрахованості. Заплановані заходи мають привести до видимих та відчутних результатів протягом терміну реалізації Плану МЕР. Дії за планом представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1. План дій

Тематичні блоки	Основні цілі	Дії за проектом (-ми)	Тривалість (початок - завершення)	Залучені партнери	Заплановані витрати (грн, євро)		Результати	Індикатори для моніторингу
<p>Помилка! Закладку не визначено.</p> <p>Помилка! Закладку не визначено.</p> <p>Помилка! Закладку не визначено.</p> <p>Помилка! Закладку не визначено.</p>	<p>1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу, підготовка та розвиток трудових ресурсів</p>	<p>1.1. Організація та надання консультативних послуг для МСБ</p>	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади</p>	<p>20 000,00 UAH</p>	<p>591,02 EUR</p>	<p>Організовано надання консультативних послуг для МСБ</p>	<p>– кількість консультацій (семінарів, тренінгів тощо) – не менше 3 в квартал; – кількість підприємців, що скористалися консультативною допомогою – не менше 10 в місяць</p>
		<p>1.2. Організація та проведення заходів із презентації товарів місцевих виробників</p>	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади</p>	<p>14 000,00 UAH</p>	<p>413,71 EUR</p>	<p>Організовано та проведено заходи із презентації товарів місцевих виробників</p>	<p>– кількість презентацій — 4; – кількість залучених до участі у виставці – 150 осіб; – кількість осіб, ознайомих з продукцією місцевих виробників – 1500 осіб</p>
		<p>1.3. Формування механізму діалогу між владою та бізнесом</p>	<p>01.02.2021 – 01.03.2022</p>	<p>ССР, інституції з підтримки бізнесу, місцеві підприємці</p>	<p>26 000,00 UAH</p>	<p>768,32 EUR</p>	<p>Впроваджено ефективний механізм реагування щодо вирішення проблем та врахування пропозицій бізнесу</p>	<p>– проведено 2 Форуми підприємців; – залучено до діалогу між владою та бізнесом 120 підприємців</p>
		<p>1.4. Реалізація проектів бюджету участі</p>	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>Відділ з питань економічного розвитку та інвестицій, структурні підрозділи селищної ради Координаційна рада з впровадження Бюджету участі</p>	<p>7 400 000,00 UAH</p>	<p>218 676,12 EUR</p>	<p>Реалізовано проекти бюджету участі</p>	<p>– інформаційно-освітня кампанія- 6 статті, 4 оголошення на сайті, 2 методичний посібник; – навчання авторів – 4 онлайн семінари; – подання проектів — не менше 40</p>
		<p>1.5. Покращення якості надання адміністративних послуг для бізнесу</p>	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>ЦНАП, відділ державної реєстрації, підприємці</p>	<p>88 600,00 UAH</p>	<p>2 618,20 EUR</p>	<p>Покращено якість надання адміністративних послуг для бізнесу</p>	<p>– державна реєстрація юридичних та фізичних осіб-підприємців, громадських формувань, - збільшено на 18%; – розширено перелік послуг на 15; – переведено в електронну форму послуги 5;</p>
		<p>1.6. Підвищення ефективності розподілу земель сільськогосподарського призначення між суб'єктами господарювання</p>	<p>01.03.2021 – 31.10.2022</p>	<p>відділ земельних відносин та охорони навколишнього середовища, аграрії, представники громади, КР МЕР</p>	<p>40 000,00 UAH</p>	<p>1 182,03 EUR</p>	<p>Підвищено ефективність розподілу земель сільськогосподарського призначення між суб'єктами господарювання</p>	<p>– громадські обговорення -4; – засідання Координаційної ради -2; – статті на сайті у відкритому доступі -2; – договори оренди землі – не менше 20</p>
		<p>1.7. Розвиток трудових ресурсів</p>	<p>01.04.2021 – 30.09.2022</p>	<p>сектор з питань праці, центр зайнятості, інституції з підтримки бізнесу,</p>	<p>18 000,00 UAH</p>	<p>531,91 EUR</p>	<p>Підвищено рівень трудових ресурсів, покращено кваліфікацію працездатного населення</p>	<p>– 1 ярмарка професій для 100 молодих осіб до 35 років; – підвищено рівень бізнес-обізнаності для 12% молоді;</p>

				наукові установи, підприємці громади.				– 50 профорієнтаційних та перекваліфікаційних заходів для 200 осіб; – підвищено можливості працевлаштування для 8% працездатного населення
		1.8. Створення системи сприяння зайнятості та боротьби з прихованою зайнятістю населення	01.01.2021 – 31.12.2022	сектор з питань праці, центр зайнятості, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	40 000,00 UAH	1 182,03 EUR	Створено систему сприяння зайнятості, зменшено приховану зайнятість населення	– проведення роботи з роботодавцями щодо легалізації зайнятості — не менше 10 відвідувань на місяць, не менше 80 листів на рік; – створення нових додаткових робочих місць — не менше 200; – 5 днів Відкритих дверей на виробництві для 50 осіб; – підвищення рівня забезпечення роботодавців кадрами на 1,3%
		1.9. Створення механізму популяризації бізнес-освіти для молоді	01.01.2021 – 31.12.2022	сектор з питань праці, центр зайнятості, молодіжний центр “СМАРТ”, підприємці громади.	4 000,00 UAH	118,20 EUR	Збільшена зацікавленість молоді у здобутті бізнес-освіти	– 8 зустрічей молоді з успішними бізнесменами громади на базі молодіжного центру; – 4 ярмарки професій для 200 молодих осіб до 35 років; – психологічний тренінг “Майбутня професія” для 20 молодіжних активістів; – підвищено рівень бізнес-обізнаності молоді про актуальні та перспективні професії на ринку праці на 12 %; – молодими людьми відкрито нові ФОП не менше 10 на рік
Помилка! Закладку не визначено. Помилка! Закладку не визначено. Помилка! Закладку не визначено.	2. Посилення конкурентоспроможності продукції з ТГ на внутрішніх та зовнішніх ринках	2.1. Створення оптово-роздрібного ринку сільськогосподарської продукції	01.09.2021 – 31.12.2022	ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	10 000 000,00 UAH	295 508,27 EUR	Створено оптово-роздрібний ринок сільськогосподарської продукції	– кількість продавців, залучених до оптової і роздрібно торгівлі на ринку — не менше 50; – збільшення обсягу роздрібного товарообороту місцевих фермерів, одноосібних господарств на 11% – створено 1 промислово-торгівельну зону для сільськогосподарських підприємств.
		2.2. Створення каталогу продукції місцевих виробників	01.05.2021 – 30.10.2021	ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	33 000,00 UAH	975,18 EUR	Створено каталог продукції громади (двома трьома мовами).	– 50 товаровиробників, представлених у каталозі; – 2000 потенційних покупців, що ознайомлені з продукцією місцевих товаровиробників
		2.3. Інформаційна кампанія про можливості МСБ в громаді	01.08.2021 – 30.10.2021	ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	45 000,00 UAH	1 329,79 EUR	Поінформованість про можливості МСБ в громаді	- створено 3 відеоролики на 4 хв. про МСБ громади з перекладом на англійську мову; - 1500 потенційних покупців ознайомлені з продукцією місцевих товаровиробників

		2.4. Створення аналітичної бази та розповсюдження щодо інвестиційної привабливості	01.10.2021 – 31.12.2021	ССР, інституції з підтримки бізнесу, підприємці громади.	15 000,00 UAH	443,26 EUR	Покращено рівень інформування потенційних інвесторів щодо інвестиційної привабливості	– розроблено Інвестиційний паспорт, який поширено серед 1000 потенційних інвесторів
		2.5. Проведення інвестиційного форуму	01.04.2022 – 01.06.2022	Інвестиційні фонди ССР, інституції з підтримки бізнесу, підприємці громади	120 000,00 UAH	3 546,10 EUR	Проведено інвестиційний форум	– кількість учасників – не менше 150; – кількість запропонованих інвестиційних пропозицій – не менше 15; – укладених меморандумів та угод про співпрацю – 4
		2.6. Підвищення маркетингової конкурентоспроможності продукції, яка виробляється у громаді за допомогою єдиного брендування	01.01.2021 – 31.12.2022	ССР, інституції з підтримки бізнесу, підприємці громади	90 000,00 UAH	2 659,57 EUR	Просування продукції, яка виробляється у громаді під єдиним брендом	– розповсюдження брендбуку серед 400 підприємств громади; – розміщення логотипу громади на видних місцях у торговельних залах підприємств – не менше 15; – спільні промо-ролики з бізнес-організаціями громади з використанням бренду громади — не менше 8
		2.7. Сприяння впровадженню інтенсивних методів ведення сільського господарства	01.01.2021 – 31.12.2022	ССР, сільськогосподарські підприємства, наукові установи	130 000,00 UAH	3 841,61 EUR	Впровадження інтенсивних методів ведення сільського господарства збільшення врожайності	– організація навчання аграріїв – не менше 11 заходів.
		2.8. Заохочення оптових покупців до закупівель на підприємствах громади	01.01.2021 – 31.12.2022	ССР, інституції з підтримки бізнесу, підприємці громади.	20 000,00 UAH	591,02 EUR	Оптові закупівлі на підприємствах громади	– розсилка "direct-mail" — 500 листів; – реклама у періодичних виданнях — 3 блоки; – збільшення оптових закупівель на 15%
Помилка! Закладку не визначено.	3. Стимулювання туризму. Розвиток державно-приватного партнерства у сфері туризму.	3.1. Впровадження єдиної системи знакування туристичних шляхів громади	01.07.2021 – 31.12.2022	ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	8 000,00 UAH	236,41 EUR	Єдина система знакування туристичних шляхів громади	- встановлено не менше 15 туристичних вказівників (двома мовами)
Помилка! Закладку не визначено.		3.2. Встановлення та облаштування громадських вбиралень (біотуалетів)	01.01.2021 – 31.12.2022	ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	700 000,00 UAH	20 685,58 EUR	Облаштування громадських вбиралень (біотуалетів)	- встановлено 6 громадських вбиралень (біотуалетів) на території громади
Помилка! Закладку не визначено.		3.3. Облаштування рекреаційно-оздоровчих зон	01.09.2021 – 31.12.2022	ССР, інституції з підтримки бізнесу, наукові установи, підприємці громади.	35 000,00 UAH	1 034 278,96 EUR	Наявні рекреаційно-оздоровчі зони	- не менше 100 туристів на місяць, які відвідали рекреаційно-оздоровчу зону; - не менше 1 укладених угод з підприємцями щодо державно-приватного партнерства - 1 зона відпочинку на території громади; - залучено не менше 10 підприємців громади до надання послуг гостям зони
Помилка! Закладку не визначено.		3.4. Надання безоплатної первинної правової допомоги для суб'єктів туристичної діяльності	01.04.2021 – 31.12.2022	Відділ юридичної та договірної роботи ССР	15 000,00 UAH	443,26 EUR	Надано первинну правову допомогу для суб'єктів туристичної діяльності	Надано юридичну допомогу 20 суб'єктам бізнесу та впроваджено систему швидкого реагування на правові потреби суб'єктів бізнесу

		3.5. Формування туристичного іміджу громади	01.06.2021 – 31.12.2022	Молодіжний центр “СМАРТ” Відділ інформаційних технологій та електронного урядування	90 000,00 UAH	2 659,57 EUR		Кількість промоційних роликів — 11, кількість статей у ЗМІ – 20
		3.6. Поліпшення ефективності використання природних та рекреаційних ресурсів громади	01.05.2021 – 31.12.2022	відділ земельних відносин та охорони навколишнього середовища	1 200 000,00 UAH	35 460,99 EUR	Поліпшено ефективність використання природних та рекреаційних ресурсів громади	– схема просторового планування території територіальної громади; – громадські обговорення — 5 зустрічей – розроблені проєкти землеустрою щодо встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг вздовж водних об’єктів – не менше 6
		3.7. Створення інформаційного майданчику промоції туристичного ресурсного потенціалу задля залучення інвестицій в сфері туризму	01.05.2021 – 31.12.2022	Молодіжний центр “СМАРТ” Відділ інформаційних технологій та електронного урядування	20 000,00 UAH	591,02 EUR	Створення інформаційного майданчику промоції туристичного ресурсного потенціалу задля залучення інвестицій в сфері туризму	– створено туристичний портал громади на базі сайту громади – підготовлено та розміщено 48 промоційних статей – охоплено промоцією 30 потенційних інвесторів щомісячно (починаючи з 6 місяця реалізації) – залучено не менше 5 інвесторів
		3.8. Створення системи моніторингу громадської думки щодо проблем та перспектив туризму громади	01.05.2021 – 31.12.2022	Відділ інформаційних технологій та електронного урядування Громадські організації Підприємства туризму	16 000,00 UAH	472,81 EUR	Створено систему моніторингу громадської думки щодо проблем та перспектив туризму громади	– проведено 4 соціологічних опитування серед 1200 представників громади

10 Схема фінансування

Виконання завдань та заходів цього Плану потребує 55 152 600,00 UAH (1 629 804,96 EUR). Фінансування здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету громади, а також коштів партнерів місцевого економічного розвитку та інших джерел, серед яких кошти інших бюджетів інших рівнів, надані в межах реалізації відповідних програм, ресурси суб’єктів господарювання, ресурси міжнародної технічної допомоги (донорів).

За курсом НБУ від 27.11.2020 року становить 33,84 грн. за 1 євро.

Таблиця 2. Схема фінансування.

Дії за проєктом (-ми)	Заплановані витрати, грн/євро	Джерела фінансування, тис.грн/євро				Нестача фінансування	Примітки
		Місцевий бюджет	Бюджети вищого рівня	Приватний сектор	Донори		
1.1. Організація та надання консультативних послуг для МСБ	20 000,00 UAH 591,02 EUR	10 000,00 UAH/295,51 EUR	-	-	10 000,00 UAH 295,51 EUR	-	-
1.2. Організація та проведення заходів із презентації товарів	14 000,00 UAH 413,71 EUR	7 000,00 UAH/206,86 EUR	-	-	7 000,00 UAH 206,86 EUR	-	-

місцевих виробників								
1.3. Формування механізму діалогу між владою та бізнесом	26 000,00 UAH	768,32 EUR	26 000,00 UAH/768,32 EUR	-	-	-	-	-
1.4. Реалізація проєктів бюджету участі	7 400 000,00 UAH	218 676,12 EUR	7 400 000,00 UAH/218 676,12 EUR	-	-	-	-	-
1.5. Покращення якості надання адміністративних послуг для бізнесу	88 600,00 UAH	2 618,20 EUR	88 600,00 UAH/2 618,20 EUR	-	-	-	-	-
1.6. Підвищення ефективності розподілу земель сільськогосподарського призначення між суб'єктами господарювання	40 000,00 UAH	1 182,03 EUR	40 000,00 UAH/1 182,03 EUR	-	-	-	-	-
1.7. Розвиток трудових ресурсів	18 000,00 UAH	531,91 EUR	9 000,00 UAH/265,96 EUR	9 000,00 UAH/265,96 EUR	-	-	-	-
1.8. Створення системи сприяння зайнятості та боротьби з прихованою зайнятістю населення	40 000,00 UAH	1 182,03 EUR	40 000,00 UAH/1 182,03 EUR	-	-	-	-	-
1.9. Створення механізму популяризації бізнес-освіти для молоді	4 000,00 UAH	118,20 EUR	4 000,00 UAH/118,20 EUR	-	-	5 000 000,00 UAH/147 754,14 EUR	-	-
2.1. Створення оптово-роздрібного ринку сільськогосподарської продукції	10 000 000,00 UAH	295 508,27 EUR	2 000 000,00 UAH/59 101,65 EUR	2 000 000,00 UAH/59 101,64 EUR	1 000 000,00 UAH/295 50,82 EUR	-	-	-
2.2. Створення каталогу продукції місцевих виробників	33 000,00 UAH	975,18 EUR	33 000,00 UAH/975,18 EUR	-	-	-	-	-
2.3. Інформаційна кампанія про можливості МСБ в громаді	45 000,00 UAH	1 329,79 EUR	45 000,00 UAH/1 329,79 EUR	-	-	-	-	-
2.4. Створення аналітичної бази та розповсюдження щодо інвестиційної привабливості	15 000,00 UAH	443,26 EUR	15 000,00 UAH/443,26 EUR	-	-	-	-	-
2.5. Проведення інвестиційного форуму	120 000,00 UAH	3 546,10 EUR	40 000,00 UAH/1 182,03 EUR	40 000,00 UAH/1 182,03 EUR	-	40 000,00 UAH/1 182,03 EUR	-	-
2.6. Підвищення маркетингової конкурентоспроможності продукції, яка виробляється у громаді за допомогою єдиного брендуння	90 000,00 UAH	2 659,57 EUR	90 000,00 UAH/2 659,57 EUR	-	-	-	-	-
2.7. Сприяння впровадженню інтенсивних методів ведення сільського господарства	130 000,00 UAH	3 841,61 EUR	130 000,00 UAH/3 841,61 EUR	-	-	-	-	-

2.8. Заохочення оптових покупців до закупівель на підприємствах громади	20 000,00 UAH	591,02 EUR	20 000,00 UAH/591,02 EUR	-	-	-	-	-
3.1. Впровадження єдиної системи знакування туристичних шляхів громади	8 000,00 UAH	236,41 EUR	8 000,00 UAH/236,41 EUR	-	-	-	-	-
3.2. Встановлення та облаштування громадських вбиралень (біотуалетів)	700 000,00 UAH	20 685,58 EUR	700 000,00 UAH/20 685,58 EUR	-	-	-	-	-
3.3. Облаштування рекреаційно-оздоровчих зон	35 000 000,00 UAH	1 034 278,96 EUR	5 000 000,00 UAH/147 754,13 EUR	10 000 000 UAH/295 508,27 EUR	5 000 000,00 UAH/147 754,13 EUR	15 000 000 UAH/443262,41 EUR	-	-
3.4. Надання безоплатної первинної правової допомоги для суб'єктів туристичної діяльності	15 000,00 UAH	443,26 EUR	15 000,00 UAH/443,26 EUR	-	-	-	-	-
3.5. Формування туристичного іміджу громади	90 000,00 UAH	2 659,57 EUR	90 000,00 UAH/2 659,57 EUR	-	-	-	-	-
3.6. Поліпшення ефективності використання природних та рекреаційних ресурсів громади	1 200 000,00 UAH	35 460,99 EUR	1 200 000,00 UAH/35 460,99 EUR	-	-	-	-	-
3.7. Створення інформаційного майданчику промоції туристичного ресурсного потенціалу задля залучення інвестицій в сфері туризму	20 000,00 UAH	591,02 EUR	20 000,00 UAH/591,02 EUR	-	-	-	-	-
3.8. Створення системи моніторингу громадської думки щодо проблем та перспектив туризму громади	16 000,00 UAH	472,81 EUR	16 000,00 UAH/472,81 EUR	-	-	-	-	-
Разом	55 152 600,00 UAH/ 1 629 804,96 EUR		17 046 600 UAH/503 741,13 EUR	1 217 900,00 UAH/ 35 989,95EUR	6 000 000,00 UAH/177304,96 EUR	20 057 000,00 UAH/592 700,94 EUR	-	-

11 Показники і механізми моніторингу

Безпосередній моніторинг виконання заходів, передбачених Планом МЕР, буде здійснюватися відділом з питань економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Слобожанської селищної ради що-півроку на підставі показників продуктивності та результативності. Для забезпечення участі партнерів у прийнятті рішень за підсумками моніторингу виконання Плану МЕР планується створити робочу групу з моніторингу та впровадження або уповноважити на це робочу групу, яка займалася розробкою Плану.

Таблиця 3. Показники і механізми моніторингу

Дії/ Ідеї проєкту (-іє)	Тривалість	Очікувані результати
-------------------------	------------	----------------------

	(початок дії дд.мм.рррр – завершення дд.мм.рррр)	з 1го по 6й місяць	з 7го по 12й місяць	з 13го по 18й місяць	з 19го по 24й місяць
1.1. Організація та надання консультативних послуг для МСБ	01.01.2021 – 31.12.2022	Надано безоплатно консультативну допомогу 60 підприємцям Проведено 6 семінарів	Надано безоплатно консультативну 120 допомогу підприємцям Проведено 12 семінарів	Надано безоплатно консультативну 180 допомогу підприємцям Проведено 18 семінарів	Надано безоплатно консультативну 240 допомогу підприємцям Проведено 24 семінари
1.2. Організація та проведення заходів із презентації товарів місцевих виробників	01.01.2021 – 31.12.2022	Проведено 1 презентація місцевих виробників Кількість залучених до участі – 25 осіб	Проведено 2 презентації місцевих виробників Кількість залучених до участі – 50 осіб	Проведено 3 презентації місцевих виробників Кількість залучених до участі – 100 осіб Кількість осіб що ознайомились з продукцією місцевих виробників - 750	Проведено 4 презентації місцевих виробників Кількість залучених до участі – 150 осіб Кількість осіб що ознайомились з продукцією місцевих виробників - 1500
1.3. Формування механізму діалогу між владою та бізнесом	01.02.2021– 01.03.2022	Залучено до діалогу між владою та бізнесом 60 підприємців	Проведено Форум підприємців	Залучено до діалогу між владою та бізнесом 60 підприємців	Проведено Форум підприємців
1.4. Реалізація проектів бюджету участі	01.01.2021- 31.12.2022	Проведена інформаційно-освітня кампанія - 3 статті, 2 оголошення на сайті, 1 методичний посібник. Проведено навчання авторів - 2 Подання не менше 20 проектів	Реалізація поданих проектів 2020 року	Проведена інформаційно-освітня кампанія - 6 статті, 4 оголошення на сайті Проведено навчання авторів - 4 Подання не менше 40 проектів	Реалізація поданих проектів 2021 року
1.5. Покращення якості надання адміністративних послуг для бізнесу	01.01.2021- 31.12.2022	Розширено перелік послуг на 2	Розширено перелік послуг на 2	Переведено в електронну форму 5 послуг.	Розширено перелік послуг на 11 Збільшена державна реєстрація на 18%
1.6. Підвищення ефективності розподілу земель сільськогосподарського призначення між суб'єктами господарювання	01.03.2021- 31.10.2022	Проведено 2 громадські обговорення. Опубліковано 2 статті на сайті у відкритому доступі	Укладено договори оренди землі – не менше 5	Проведено 2 громадські обговорення Опубліковано 2 статті на сайті у відкритому доступі	Укладено договори оренди землі – не менше 15
1.7. Розвиток трудових ресурсів	01.04.2021- 30.09.2022	-	Проведено 6 профорієнтаційних та перекваліфікаційних заходів для 30 осіб	Проведена 1 ярмарка професій для 100 молодих осіб до 35 років Проведено 24 профорієнтаційних та перекваліфікаційних заходів для 100 осіб	Підвищено рівень бізнес-обізнаності для 12% молоді. Підвищено можливості працевлаштування для 8% працездатного населення Проведено 50 профорієнтаційних та перекваліфікаційних заходів для 200 осіб
1.8. Створення системи сприяння зайнятості та боротьби з прихованою зайнятістю населення	01.01.2021- 31.12.2022	Проведено індивідуальну роботу з роботодавцями щодо легалізації прихованої зайнятості населення — не менше 10 відвідувань на місяць, не менше 40 листів Проведено 2 дні Відкритих дверей на виробництві для 20 осіб	Проведено індивідуальну роботу з роботодавцями щодо легалізації прихованої зайнятості населення — не менше 10 відвідувань на місяць, не менше 40 листів	Проведено індивідуальну роботу з роботодавцями щодо легалізації прихованої зайнятості населення — не менше 10 відвідувань на місяць, не менше 40 листів. Проведено 5 днів Відкритих дверей на виробництві для 50 осіб	Проведено індивідуальну роботу з роботодавцями щодо легалізації прихованої зайнятості населення — не менше 10 відвідувань на місяць, не менше 40 листів. Підвищено рівень забезпечення роботодавців кадрами на 1,3%

1.9. Створення механізму популяризації бізнес-освіти для молоді	01.01.2021-31.12.2022	Проведено 2 зустрічі молоді з успішними бізнесменами громади. Проведено ярмарку професій для 50 молодих осіб до 35 років психологічний тренінг “Майбутня професія” для 20 молодіжних активістів	Проведено 4 зустрічі молоді з успішними бізнесменами громади. Проведено 2 ярмарків професій для 100 молодих осіб до 35 років Молодыми людьми відкрито нові ФОП — не менше 10 на рік	Проведено 6 зустрічі молоді з успішними бізнесменами громади. Проведено 3 ярмарків професій для 150 молодих осіб до 35 років	Проведено 8 зустрічі молоді з успішними бізнесменами громади. Проведено 4 ярмарків професій для 200 молодих осіб до 35 років Молодыми людьми відкрито нові ФОП — не менше 20 на рік Підвищено рівень бізнес-обізнаності молоді про актуальні та перспективні професії на ринку праці на 12 %. Проведено ярмарку професій для 200 молодих осіб до 35 років
2.1. Створення оптово-роздрібного ринку сільськогосподарської продукції	01.09.2021 – 31.12.2022	Затвердження ПКД, проведення будівельних робіт	Проведення будівельних робіт	Проведення будівельних робіт	Створено промислово-торгівельну зону. Збільшено обсяг роздрібного товарообороту місцевих фермерів, одноосібних господарств на 11% Залучено до торгівлі не менше 50 СГ
2.2. Створення каталогу продукції місцевих виробників	01.05.2021 - 30.10.2021	Створено каталог продукції громади.	Створено каталог продукції громади. 80 товаровиробників, представлених у каталозі; 2000 потенційних покупців, що ознайомлені з продукцією місцевих товаровиробників	-	-
2.3. Інформаційна кампанія про можливості МСБ в громаді	01.08.2021 - 30.10.2021	Створено 2 відеоролики	Створено 1 відеоролик. 1500 потенційних покупців ознайомлені з продукцією місцевих товаровиробників	-	-
2.4. Створення аналітичної бази та розповсюдження щодо інвестиційної привабливості	01.10.2021 - 31.12.2021	-	Розроблено Інвестиційний паспорт, який поширено серед 1000 потенційних інвесторів	-	-
2.5. Проведення інвестиційного форуму	01.04.2022 – 01.06.2022	-	-	Проведено інвестиційний форум. Кількість учасників – не менше 150. Підписано меморандуми про співпрацю — не менше 4 Кількість запропонованих інвестиційних пропозицій не менше 15	-
2.6. Підвищення маркетингової конкурентоспроможності продукції, яка виробляється у громаді за допомогою єдиного брендуння	01.01.2021 – 31.12.2022	Розповсюджено брендбук серед 400 підприємств громади	Розміщено логотип громади на видних місцях у торговельних залах підприємств – не менше 15	Зняті спільні промо-ролики з бізнес-організаціями громади з використанням бренду громади — не менше 4	Зняті спільні промо-ролики з бізнес-організаціями громади з використанням бренду громади — не менше 8

2.7. Сприяння впровадженню інтенсивних методів ведення сільського господарства	01.01.2021 – 31.12.2022	Організовано навчання аграріїв – не менше 2 заходів	Організовано навчання аграріїв – не менше 4 заходів.	Організовано навчання аграріїв – не менше 6 заходів	Організовано навчання аграріїв – не менше 11 заходів.
2.8 Заохочення оптових покупок до закупівель на підприємствах громади	01.01.2021– 31.12.2022	Проведена розсилка "direct-mail" — 200 листів	Розміщена реклама у періодичних виданнях – 3 блоки	Проведена розсилка "direct-mail" — 300 листів	Оптові закупівлі на підприємствах громади збільшилися на 15%
3.1. Впровадження єдиної системи знакування туристичних шляхів громади	01.07.2021 - 31.12.2022	-	Встановлено 6 туристичних знаків в громаді	Встановлено 10 туристичні знаки в громаді	Встановлено 15 туристичні знаки в громаді
3.2. Встановлення та облаштування громадських вбиралень (біотуалетів)	01.01.2021 - 31.12.2022	Визначено місце розташування громадських вбиралень	Встановлено 2 громадські вбиральні	Встановлено 4 громадські вбиральні	Встановлено 6 громадські вбиральні
3.3. Облаштування рекреаційно-оздоровчих зон	01.09.2021 - 31.12.2022	Затвердження ПКД, проведення будівельних робіт	Проведення будівельних робіт	Проведення будівельних робіт Укладено не менше 1 угоди з підприємцями щодо державно-приватного партнерства	Створено рекреаційно-оздоровчу зону. Залучено не менше 10 підприємців громади до надання послуг гостям зони
3.4. Надання безоплатної первинної правової допомоги для суб'єктів туристичної діяльності	01.04.2021 - 31.12.2022	-	Надано юридичну допомогу 5 суб'єктам бізнесу та впроваджено систему швидкого реагування на правові потреби суб'єктів бізнесу	Надано юридичну допомогу 13 суб'єктам бізнесу	Надано юридичну допомогу 20 суб'єктам бізнесу
3.5. Формування туристичного іміджу громади	01.06.2021 - 31.12.2022	-	Розміщено 3 промоційних роликів, 6 статей у ЗМІ	Розміщено 7 промоційних роликів, 11 статей у ЗМІ	Розміщено 11 промоційних роликів, 20 статей у ЗМІ
3.7. Поліпшення ефективності використання природних та рекреаційних ресурсів громади	01.05.2021 – 31.12.2022	-	Розроблена схема просторового планування території об'єднаної територіальної громади. Проведено громадські обговорення — 5 зустрічей	Розроблені проекти землеустрою щодо встановлення водоохоронних зон та прибережних захисних смуг вздовж водних об'єктів – не менше 6	Затверджено нормативні документи
3.9. Створення інформаційного майданчику промоції туристичного ресурсного потенціалу задля залучення інвестицій в сфері туризму	01.05.2021 – 31.12.2022	-	Створено туристичний портал громади на базі сайту громади	Підготовлено та розміщено 48 промоційних статей	Охоплено промоцією 30 потенційних інвесторів щомісячно (починаючи з 6 місяця реалізації) Залучено не менше 5 інвесторів
3.10. Створення системи моніторингу громадської думки щодо проблем та перспектив туризму громади	01.05.2021 – 31.12.2022	Проведено 1 соціологічне опитування серед 300 представників громади	Проведено 1 соціологічне опитування серед 600 представників громади	Проведено 1 соціологічне опитування серед 900 представників громади	Проведено 1 соціологічне опитування серед 1200 представників громади

Додатки

Додаток 1. Розпорядження про створення КР МЕР

УКРАЇНА
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Виконавчий комітет Слобожанської селищної ради
Дніпровського району Дніпропетровської області

РОЗПОРЯДЖЕННЯ СЕЛИЩНОГО ГОЛОВИ

від 01 червня 2018 року

№ 189-р

Про внесення змін до розпорядження
селищного голови від 04.04.2018 року №94-р
«Про створення Координаційної ради
місцевого економічного розвитку
Слобожанської селищної територіальної громади»

Керуючись ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою ефективної роботи Координаційної ради місцевого економічного розвитку Слобожанської територіальної громади (далі – Координаційна рада МЕР), врахувавши пункти 1, 2 Протоколу засідання Координаційної ради МЕР №1 від 14.05.2018 року та пропозиції членів Координаційної ради МЕР

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до розпорядження селищного голови від 04.04.2018 року №94-р «Про створення Координаційної ради місцевого економічного розвитку Слобожанської селищної територіальної громади», виклавши додаток 1 до розпорядження в новій редакції, що додається.

2. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

В.О.СЕЛИЩНОГО ГОЛОВИ

Л.ЛАГОДА

Додаток 2. Склад КР МЕР

Додаток
до розпорядження
селищного голови
від 01.06.2018 року № 189-р

СКЛАД Координаційної ради місцевого економічного розвитку Слобожанської селищної територіальної громади

Голова СМОЛЬНЮК Г.В.	- директор ПСП «Деметра»
Заступник голови КОНДРАТЮК В.В.	- фізична особа-підприємець
Секретар ЛЮБАШЕВСЬКА Л.І.	- бухгалтер КЗ «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №2 «Берізка» Слобожанської селищної ради»
	Члени Координаційної ради
ВУСИК С.М.	- заступник селищного голови з питань діяльності виконавчих органів селищної ради
КОРІННА Є.Я.	- староста с. Степове
КОНОНОВА Т.О.	- депутат селищної ради, голова постійної депутатської комісії з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку
РИБАЛКО М.П.	- директор КЗ «Степнянський сільський будинок культури» Слобожанської селищної ради, депутат селищної ради
БРОВКО І.В.	- директор ФГ «Обрій»
ЄРМАК А.Я.	- голова громадської організації «У єднанні сила»
ЧУМАСОВА М.М.	- бухгалтер-експерт по оподаткуванню ПП «Інфо-комф»
МИКИТЬОН Л.О.	- начальник відділу з питань економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Слобожанської селищної ради
САКУН С.В.	- начальник відділу земельних відносин
ЖОРНЯК Т.В.	- начальник відділу інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю
ШЕРСТЮК І.О.	- головний спеціаліст юридичного відділу виконавчого комітету Слобожанської селищної ради
Секретар селищної ради (виконкому)	Л. Лагода

УКРАЇНА
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

**Виконавчий комітет Слобожанської селищної ради
Дніпровського району Дніпропетровської області**

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ
СЕЛИЩНОГО ГОЛОВИ**

від 25 січня 2021 року

№ 52-р

Про внесення змін до розпорядження
селищного голови від 1.06.2018 року №189-р
«Про внесення змін до розпорядження
селищного голови від 04.04.2018 року №94-р
«Про створення Координаційної ради
місцевого економічного розвитку
Слобожанської селищної територіальної громади»

Керуючись ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою ефективної роботи Координаційної ради місцевого економічного розвитку Слобожанської територіальної громади (далі – Координаційна рада МЕР), у зв'язку із змінами у структурі та на підставі рішення Слобожанської селищної ради від 05.11.2020 року №14-1/VIII «Про затвердження старости Степнянського старостинського округу»,

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до розпорядження селищного голови від 1.06.2018 року №189-р «Про внесення змін до розпорядження селищного голови від 04.04.2018 року №94-р «Про створення Координаційної ради місцевого економічного розвитку Слобожанської селищної територіальної громади», шляхом виведення зі складу Координаційної ради КОРІННОЇ Євгенії Яківни та введенням до складу Координаційної ради ЛІФІРЕНКО Валерія Михайловича, старосту с. Степове та МЕЛЬНИКА Юрія Миколайовича, заступника начальника відділу з питань економічного розвитку та інвестицій.

2. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

СЕЛИЩНИЙ ГОЛОВА

І.КАМІНСЬКИЙ